

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการสอนสาระเศรษฐศาสตร์ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
ผู้วิจัย	นางนิภาพร อินทะสมบัติ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง สำนักการศึกษา เทศบาลนครขอนแก่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย
ปีที่วิจัย	2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนารูปแบบการสอนสาระเศรษฐศาสตร์ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 2) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการสอนสาระเศรษฐศาสตร์ ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (2.1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนสาระเศรษฐศาสตร์ ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (2.2) ศึกษาความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ให้มีจำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมดมีคะแนนในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป (2.3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อรูปแบบการสอนสาระเศรษฐศาสตร์ ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ การวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 ของโรงเรียนเทศบาลวัดกลาง เทศบาลนครขอนแก่น จำนวน 38 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ One-Group Pretest-Posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ สาระเศรษฐศาสตร์ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.86 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการสอนสาระเศรษฐศาสตร์ ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริม

ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent

ผลวิจัยพบว่า

1) รูปแบบการสอนสาระเศรษฐศาสตร์ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มี 5 องค์ประกอบคือ 1.หลักการของรูปแบบ 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3. กระบวนการเรียนการสอน 4. ทักษะกระบวนการสิ่งที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้ 5. ระบบสังคม หลักการตอบสนอง มีกระบวนการจัดการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) ขั้นกระตุ้นสร้างความสนใจในการเรียน (Interesting : I) (2) ขั้นกำหนดปัญหา (Definition of problem : D) (3) ขั้นสำรวจค้นคว้าองค์ความรู้ (Explore : E) (4) ขั้นประยุกต์ใช้กระบวนการคิด (Applying Thinking Process : A) (5) ขั้นสรุป (Summarizing : S) (6) ขั้นประเมินผล (Evaluation : E) โดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 83.33/81.71 เมื่อเทียบกับเกณฑ์ 80/80 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2) ผลการใช้รูปแบบการสอนสาระเศรษฐศาสตร์ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ดังนี้

(2.1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนสาระเศรษฐศาสตร์ ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

(2.2) ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 85.71 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป

(2.3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อรูปแบบการสอนสาระเศรษฐศาสตร์ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.63 S.D.= 0.17)